Ն՝ 325 1878 ԱՂՈՍՏՈՍ 3 ԲԷՆՋԵՆՊԻՀ՝ ԻՔԻՆՃԻ՝ ՄԷՆԷ

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԷՐԵՍ

ԱԳՈՆԷ ԳԻՆԱԹԷԼԻՔ

ՕԹԱՄՊՈԼ ԻՉԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 250 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 150 »
Իւչ այլըգ . . . . . 70 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյէ։

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 350 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 170 »
Իւչ այլըգ . . . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյէ։
Բօսթա իւճրէթի տախիլ տիր։

Մէվլանէի էճենէպիյէտէ վէ գայիմէ Մէհտավիլ ԻԹՄԷՅԷՆ վիլայէթտա. ապօնէ պէտէլի վէ եախօտ բօսթա իւճրէթի, սիքքէյի խալիսէ օլարագ ախզ օլունանաղ տիր։

1 ղրուշլուգ գայմէ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՅԱԹԷԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչուն

4 ինճի վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղրուշ
3 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 6 »
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյէ։

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այլա օլան իլանաթըն պէհէր սաթրը իչուն,

2 ինճի վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղրուշ
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիյէ։

Մէվատտը նաֆիայա տայիր մուպահասան մէճմանէն գապուկ օլունանաղը կիպի, տէրճ օլունմայան էվրագ, սահիպլէր իատէ օլունամազ։

1 ղրուշլուգ գայմէ

ՄԻՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԿԻՅԷ ԻԼԱՐԻՅԷ ՎԷ ՕՍԼԻՅԷ ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵԷՎԱՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Քիւրքճի խանընտա նուամէրօ 7 տէ վէ Մաթպասսը Եինէ մէզքիւր խանտա նուամէրօ 26 տա տրը։ — Ղազէթամզդա ալիտ թէճանֆէյի մէվատ հազգընտա, տօղրուտան տօղրույս իտարէխանէմիզտէ Տիգրան աղա ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմասը լազըմ կէլէճէկի կիպի, քեանֆէյի մէքեարիպին տարի տանը համընա կէօնտերիլմէսի իգբիզա իտեր։

ԱՍԻԹԱՆԷ ՅԱ ԱՂՈՍԹՈՍ

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Գօնկրէտէն սօնրա էն մուհիմ մատտէ, Պիզիմ իչիւն Պօսնա մատտէսի իսէ տէ, չիմտի արթըգ պու տա օ էհէմմիյէթի զայպ իթմէքտէ տիր. չիւնքի Ավսթրիանըն Պօսնայը իսթիլա իթմէսի գօնկրէ գարարընտան օլուպ, պունտա օլան էհէմմիյէթ Պօսնա ահալիսինին գըյամընտանանաչը Ավսթրիանըն Պօսնայա կիրէմէմէսի իտի. էյէր Ավսթրիանըն տուխուլինի մէն իթմէք գապիլ օլայրտը պէօրիւք պիր մէսէլէ զուհուր իտէրէք, գօնկրէտէն ավտէթ իտէն տիբլօմաթ մուրախխասլար, բէք բահաթ ույույամայաճագլար ըրլաքին սօն խապէրլէրէ նազարէն պու իսթիլայը մէն իթմէք արթըգ գապիլ օլամայաճագ տըր։ Հըմալտան վէ չարգ ճէնուպունտան կէլէն իքի Ավսթրիա օրտուսու պիրպիրի իլէ եա պիրլէշմիշլէր տիր եա տա պիրլէշմէք իւզրէ տիրլեր, քի Պօսնա վիլայէթինին հէր էթրաֆը սարըլմըշ տէմէք օլուպ արթըգ մուգապէլէ գապիլ կէօրիւնմէզ։

Վէ վագաա Ավսթրիա կիպի գուվվէյը մունթազամայը ասքէրիմէյէ մալիք պիր հէմհիվար տէվլէթ գարշը մուհաֆազայը վէթանլարը իչիւն հէր պիրի ասլան քէսիլմիշ պիր ահալի մուգավէմէթինին տախի գապիլ օլամայաճաղը էհլը հարպա մալիւմ իտի։ Լաքին Պօսնայա գան իլէ կիրիւտի, ֆագաթ պու գան պէյհիւտէյէ մի տէօքիւլտիւ վէ տահա տա տէօքիւլէճէք մի։ Վագաա պու կիւն պէօյլէ կէօրիւնիւր իսէ տէ, պիզ մէմուլ իթմէյիզ քի պու գան զայ օլսուն, ֆագաթ պունուն նասըլ օլաճաղընը միւսթագպիլիմիզ կէօսթէրէճէք տիր։

Պունտան սօնրա մէշղուլ օլունաճագ չէյ Եունան հուտուտու մէսէլէսի տիր։ Էֆիրէնճ զաղէթալէրինին գավլինճէ, պու խուսուս հագգընտա ճանիպի Պապը Այիտէն տուէլի մուազզամայա պիրէր միւզէքքէրէյը ումումիյէ կէօնտէրիլմիշ տիր. տէմէք քի պու մէսէլէ հէնիւզ տայրէի տիբլօմասիյէտէ տիր. պունտա օլսուն զալէպէ Պիզտէ գալաճագ մը, վէ Գօնկրէ գարուսունու պիր զալէպէյի տիբլօմասիյէ իլէ գաբայայապիլէճէքմիյիզ։ Ինշալահ։

Ռուսիա Թէրաֆընտան հիչ պիր սէս եօք. Պաթում տա այնը Պօսնա կիպի Գօնկրէ գարարընտան աբը, լաքին Ռուսիա Ավսթրիա կիպի պիր ահալի կէօսթէրմէյօր, նէ՝ տիր պունուն սէպէպի ահապա։ Ավսթրիատան ինսաֆը գօբուպ տա գան տէօքմէք մի իսթէմէյօր ահապա։ Ատատա պու կիւնքի գայրդ եարբշը պիթսին, ճումատա իրթէսի տէ Այիսթէֆա. նօստաքի մուայէնէ կէօրիւրսիւն. Ռուսիանըն մագսէտի օնտան սօնրա աղնաշբլապիլիր։

Պիզէ գալսա Ռուսիանըն ագտէմը ամալը, պիր քէրրէ չու ինկիլիզ տօնանմասընըն Ասիթանէտէն թէպկիտի տիր։

Ատալար բիչկեահրնտա տուրան տէօրթ ինկիլիզ զըրհլըսը Անատօլուտա վէ Ռումէլիտէ օլան իւչ տէօրթ եիւզ պին Ռուս ասքէրինին հարէքէթինի իպթալ իթմէքտէ տիր. թէք չու կըրհլըրլար կէչսինլէր պօղազը, կիթսինլէր Պէշիգայա, պու ուղուրա Ռուսիա էլի պին եիւզ պին ասքէր վէ տահա զիյատէսինի տէ Օթամպօլ ճիվարընտան կէրի չէքէր, վէ պիր չօղունու Ռուսիայա կէրի տէ կէօնտէրիր. պունուն իչին պաթալ իսկէլէլէր տէ եաբար, խուրճլարը տա պաղլար, ագչամա տապահա պէր չօղ վաբօրլար տա կէլիպ ասքէր ալը կէօթիւրէպիլիր, ամմա զըրհլըլար տա պաշլարընը Պէշիգայա չէվիրմէլի, եօգսա գալան ասքէր տէ բլանընա էլվէրիր։

Ծագաթ պիր քէրրէ զըրհլըլար կիթտի մի, օրթայա պիր չօղ մէսէլէլեր տահա չըգապիլիր. իւչ եիւզ միլիօն գարպօն հարպ թագմինաթը, օն միլիօն գարպօն Դարա տէնիզ սէվահիլի սէքէնէսի վէ թիւճճարընա վէրիլէճէք զարար զիյան պէտէլի. հարպ էսիրլէրինին մէսարիֆաթը, Անատօլուտա հուտուտ զաթ օլունմասը, Պաթումուն թէսլիմի, Պուլկար իմարէթի իլէ Շարգի Ռումէլի վիլայէթինին թէչքիլի, պիր չօղ մէսէլէլեր զուհուր իթտիրէպիլիր քի, Ռուս ասքէրինի պէլքիմ գօնկրէտէ թային օլունան միւտտէթտէն տէ զիյատէ մէմալիքիմիզտէ տուրտուրմայա վէսիլէ իթթիխազ օլունապիլիր. հալա Գըպրըս վէ Պօսնա վէ Եունան մէսէլէլէրինտէն պէօյլէ վէսիլէլեր զուհուր իտէմէյէճէյինի նէտէն պիլէլիմ։

Վագաա չիմտի պունլարտան պահս իթմէնին վագթը տէյիլ իսէ տէ խաթըրտա գամագ իչիւն պունլարա պիրէր միմ վաղ իթմէմիզ տէ լազըմ աչը, չիւնքի օլապիլիր քի պունլարտան եարբն պիր չէյ զուհուր իթսին, օլապիլիր քի իւչ պէշ այ սօնրա, լաքին հիչ պիր չէյ զուհուր իթմէմէք գապիլ տէյիլ տիր։

Գալը չիմտի ըսլահաթ մատէսի, պիզճէ էն տէհշէթլու պիր մէսէլէ։

Մէմալիքի Շահանէնին խարթասընը ալը պա տա, Էվրօբա տէվլէթլէրինին էօթէտէ պէրուտէ թասհիհի հուտուտ իթմէյլերինէ պէնզէմէզ պու։

Թօբրազըն աղզը տիլի օլմատըզընտան, իսթէնիլտիյի կիպի քէսիլիր պիչիլիր, վէ օնա պունա վէրիլէպիլիր, լաքին միլիօնլար իլէ ինանըլարատա պու մուամէլէ օլունապիլիր մի։

Պուլունապիլիր մի էօյլէ պիր ըսլահաթ թարիգի քի, պիրի պիրինէ ճինսճէ, մէզհէպճէ մուխալիֆ օլան պունճա միլէլ վէ ադվամը պիր տէրէճէտէ խօշնուտա վէ մէճմուն, հաթթա միւսթագպէլլերի հագգընտա թէէմին իտէպիլսին, եախօտ Պիզէ ըսլահաթ թարիգի իրայէ իտէճէք տէվլէթլէրտէ, Ինկիլիզ օլսուն, Ֆրանսըզ օլսուն, Ռուս եա Ավսթրիա օլսուն օլապիլիր մի օ գատար պիթէրաճլըգ եա պիզարազլըգ քի պիրինէ օ պիրինտէն զիյատէ թասահուպ կէօսթէրիլմէսին. հայտէ պունլարրն ճիւմլէսի տէ օլապիլիր օլսուն. լաքին վար մը էօյլէ պիր ուսթա հէքիմ քի, հէմ ասըլ իլլէթին նէ վէ նէրէտէ օլտուղունու քէշֆ իթսին, հէմ տէ թամ օնու իզալէ իտէպիլէճէք մուալէճէյի տէ պուլապիլսին. պուրասը պիր աղ կիւճ կէօրիւնիւր պիզէ, չիւնքի ըսլահաթ լուղէթի ղայրը մահտուտ պիր լուղէթ տիր. տահա տիւնեատա էօյլէ պիր տէվլէթ վէ միլլէթ եօք տուր քի, պէն արթըգ ըսլահ օլտում պիթտիմ տէյէպիլսին, Պի՞ղ մի տէյէպիլէճէյիզ պունու։

Պիզ Պիզէ գալսայրտրգ պանա ճէվապ վէրիլէպիլիրտի, լաքին պու ճէվապ չիմտի պիլ միւտահէլէ Պիզի ըսլահ իթմէք սէվտասընտա օլանլարա տիւշէր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս

Լօնտրա 13 աղոսթօս. — Ռուսլար Ավֆղանիսթանտա պիր մէվզիի ասքէրի իթթիխազ իթմէք արզուսունտա պուլունարագ, օրայա թէմուզուն 23ՆՃԻ կիւնիւ պիր հէհէթի մէմուրէ կէօնտէրմիշ օլմալարը միւնասիպթիլէ, Ինկիլթէրրա տէվլէթի տախի իլուլ այընտա Ավֆղանիսթանա պիր հէհէթի մէմուրէ կէօնտէրէճէք տիր։

Լօնտրա, 13. — Հինտիսթան պիւճէսի Մէպուսան գամարասընա թագտիմ օլունտու. պու պիւճէյէ նազարէն Հինտիսթան գըթլըզընտա թէլէֆ օլանլարընը մըգտարը պիր միլիօն 350 պին քիշիյէ պալիգ օլմուշ տուր։

Ս. Բէթէրսպուրկ, 13. — Մոսգուա բանսալիսթ գօմիթէսի տաղրտրլար, վէ գօմիթէի մէղքիւրուն բէյսի պուլունան Մ. Ագսագով, իսթիֆալքեարանէ էֆքեար նէչր իթտիյինտէն սօնրայը Մոսգուատան թարտ օլունտու։

Բակուզա, 13. — Գարատաղ բրէնսի հէրսէք սէրքէրտէլէրինի վէ միւթէպէրանընը աղոսթօսուն 15 նճի կիւնիւ Կրահօվոտա թօրլանմաղա տայէթ իթմիշ տիր։ Զու իճթիհատան մագսէտ նէ օլտուղու պիլինմէյօր. եէնի գարըշդիլգալար զուհուրինտէն գօրգուլույօր։

Պա՞ սապահ ալնան Ռելէկրաֆլար

Լօնտրա, 14. — Մէպուսան գամարասընտա Մր. Ֆաուսէթ, Հինտիսթանտա մէսարիֆաթը ասքէրիյէնին թէզեիտինի թագտիր իչիւն ադտէմէճ թէքլիֆ իթ ի՝ պուլունան գարարը կէրի ալը։

Եունան էվատլէսինէ տայիր իրտա օլունան պէ՝ էնի սիւալէ ճէվապէն, խարիճիյէ միւսթէչարը Մր. Պուրգ տէտի քի, էյէր Գաղը Ալի պու մէսէլէի թէսվիյէյէ քէնտիսինի միւսայիտ կէօսթէրմէզ իսէ, Ինկիլթէրրա տէվլէթի, Պէրլին ահանամէսինին 21նճի մատտէսի ահքամընճա, Էվրօբանըն թէվասսութունու թէքլիֆ իտէճէք տիր։

Ս. Բէթէրսպուրկ 14. (Նիմ բէսմի)

Ս. Բէթէրսպուրկ զաղէթասը տէեօր քի, Ինկիլիզ տօնանմասընըն վէ Ռուս օրտուսունուն Տէրսատէթ ճիվարընտան ազիմէթլէրի, այնի վագթտա վուգու պուլաճաղ տըր։ — Եինէ մէգքիւր զաղէթա, Ռուս ասքէրինին Զարիս նէհրինտէն միւրուրունա լուզում օլմատըզընը պէեան իտէեօր։

Վիէննա 13. — Ավսթրիալըլարըն 20նճի Զաբարի ֆըրգասը, պիր գաչ կիւն մուհարէպէտէն սօնրա Զվորնիք իւզերինէ եիւրիւմէքտէ օլտուղու հալտէ, մուխասէրաթընը թէէմին իթմէք իչիւն Կրանիգայա կէրի չէքիլսի։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Եէնի բազար ֆըրգայի ասքէրիյէսի գօմանտանը Հաֆըզ բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան Պապը Այիչ ի ազօսթօս թարիխիյէ վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆտա, Ավսթրիալըլար իլէ էհլը գըյամ արասընտա թուղլա ճիհէթինտէ պիր մուհարէպէ վուգու պուլաճաղը հագգընտա մուգատտէմա միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին վագը օլան իխպարը թէլէկրաֆիլէրի մուվաֆրգը հագգդաթ չըգըպ, թէմմուզուն 30նճու բազար կիւնի. պիր ազիմ մուհարէպէյէ թութուշուլտուղու վէ օն իքի սաաթ իմթիտատ իտէն մուհարէպէտէ Ավսթրիալըլարըն տիւչարը մաղլուպիյէթ օլտուգլարը իչար օլունմուշ տուր։ Մէամուաթա նազարէն, միւշարիլէյհ Հաֆըզ բաշա հազրէթլէրի, Ավսթրիա գօմանտանլարը նէզտինէ պիզզաթ ազիմէթլէ, պիհուտէ գան տէօքիւլմէսինէ սէպէպ օլունմամասը իչիւն մասլահաթա տէվլէթճէ պիր գարա։ Վէրիլինճէյէ գատար իլերուլէմէյիպ թէվագուֆ իլլէմէլէրինի նասիհաթ իթմիշ իսէ տէ, գօմանտանլար քէնարլէրինէ էմր օլմատըզընը պէյանլէ, գապուլու նասիհաթ իթմէմիշլեր տիր։ Եէնէ իչտիլտիյինէ կէօրէ, էհլի գըյամ Ռուսլանա վէ Թրանսիլվանիքտէ պուլունան գօմանտանլարըմըզը թէլէֆ իթմիշլեր տիր։ (Վ-էբ)

—Իրան սէֆիրի քէպիրի տէվլէթլու Հաճի Միրզա Մօհսին խան հազրէթլէրի, տիւնքի կիւն սէրայը հիւմայունատան թախսիս պույուրուլան իւչ տէօրթ միւզէյյէն վէ մուԹանԹան արապալար իլէ վէ պէօյիւք իւնիֆօրմալարընը լապիս օլարագ մայէթի մէվճուտէլէրի իլէ էվվէլա զաթը հազրէթի Սատրազամիյէ վէ պատէհու սայիր վիւքէլայի ֆիխամ հազարաթընա վիզիթա ըէսմինի իֆա, վէ սատրը միւշարիլէյհ հազրէթլէրի տախի պիլ մուգապէլէ սէֆարէթխանէյէ ազիմէթլէ։ Իատէի վիզիթա իթմիշ տիր։

—Ֆէրսուտէ օլարագ պանգը Օսմանի մարիֆէթիյլէ պիթ թէպտիլ, թէտավիլատէն գալտըրըլմըշ օլան գավայիմտէն 5նճի տէֆա օլարագ իշպու բազար իրթէսի կիւնիւ ալթը միլիոն ղրշլուգ գայիմէ, Սուլթան Պայազիտ մէյտանընտա իհրագ օլունմուշ տուր։

—Ղ-էբրն տէրճ իթտիկի պիր բիվայէթէ կէօրէ, Ռուսիա ասքէրինին չէքիլմէսիյլէ պէրապէր, Ինկիլիզ տօնանմասընըն տախի Զանագ գալէսինատէն տիշարը չըգմասը իչիւն Ինկիլիզլեր իլէ Ռուսիալըլար պէյնինտէ պիր մուգավէլէ մէվճուտ իմիշ։

—27 թէմմուզտան իթիպարէն Դուսսօվա վիլայէթինտէն խարիճէ զախիրէ իխրաճը թահթը մէճմուիեթէթ ալընմըշ տըր։

—Պէյրութտան պիր զաթա կէլէրէք տիւն մաթպաամըզա թէպլիղ օլունան պիր մէքթուպ մաալինէ նազարէն Շամ եօլունտա վէ հուտուտ տախիլինտէ պէշ օն քիշի պէյնինտէ պիր միւտարէպէ վուգուա կէլուպ իքի քիշի մագթուլ վէ իքի ատէմ տախի մէճբուհ օլմուշ տուր։

Պու վագաա նէֆսի Պէյրութտա ազիմ հէրէճանը մուճիպ օլմուշ իսէ տէ հիւքիւմէթճէ խալքէն թէտապիրի սայիպէ իւզերինէ հիւսնի հալ հէրէճանը իլէ թէսքին իտիլմիշ տիր։

Դաթիլէր իլէ ճէմիէթէ էօն սեագ օլանլար տէր հալ տերտէսթ իտիլպ թահթը իսթինթագա ալընմըշ վէ տիւնքի մէսմուաթըմըզըն պունտան դալէթ օլտուղու անլաշըլմըշ տըր։ (Վ-էբ)

Կէօզ վէ գուլագ հէքիմի Տօգթէօր Վիօլի էֆէնտի, օգոստոս 4 տէն իթիպարէն, բազար իրթէսի, բէնչէմպիհ վէ ճումաա իրթէսի կիւնլէրի սաաթ 6 տան 9ա գատար Սթամպօլտա Կօսգատա նէրտիվէնի ճամի իթթասլինտէ Նօ 57 Խուրտաճեան Պօղոս էֆէնտինին տիւքքանընտա պուլունուպ, կէօզ վէ գուլագ խաթէլիքէրինէ պագաճաղ տըր։

4—3

Գօնսթանթինօբլը Մէսսէնճիրը ղաղէթասընտա կէօրիւնէն մուհիմ պիր պէնտի մուգատտէմսիյէ պիթթէրճիմ զիյրտէ թապ ու իլան իտէրիզ։

—

Ցի 2 թէմուզ սէնէ 78 թարիխիյէ միւվէրրէխէն վուգուաթը շարգիյէ իւզէրինէ պիր Խրիսթիյան Օսմանլը տիբլօմաթը թարաֆընտան էճնէպի ահրպպասընտան պիրինէ եաղըլըպ պաղը Էվրօբալը Դէնիզլար նէզտինտէ զիատէսիյէ հիւսնիւ թէէսիբ իթմիշ օլան աթիտէքի շայանը քէմալը տըգդաթ մէքթուպուն թապընը ֆէրիզէտէն ատտ իտէրիզ։

Իքի սէնէյի միւթէճավուզ պիր զէմանտէն պէրու սալթանաթը սէնիյէ ան պէ ան զուհուր իտէն վէգահի միւտհիշէնին Ֆէթայիճի մուդիրրէսիյէ թէզյիւք իթմիշ, վէ միւլքիւն սերվէթի հայաթիսիյէ թէշքիլաթընը վէ շանը գատրինի իիլալ իյէմիշ պիր պուհրանը նամէսպուգդ միւսթաղրադ օլմուշ տուր։ Մէմալիքի շահանէնին Էվրօբա գրթասը հուտուտունտա քեայնի պիր նամալիմ գասապատա մէշհուտ օլան պիր վագրայը ատիէյի մահալիյէտէն պաղթէթէն էօյլէ պիր շերարէյի մենհուսէ բիւսքիւրտիւ քի, մենզիլտէն մենզիլէ սիւրաթը վէլիմէ իլէ սիրայէթ իտիւ, Նիհայէթ մէմալիքի Օսմանիէնին հէման հէր ճիհէթինի իշղալ, վէ Էվրօբայը տախի պիր թուֆանը տէհշէթամիզ զուհուրի իլէ ֆիկիյէ իշթիղալ իյէտիւ Ղու կիւնքի կիւն եգիլմիշ վէ հէտմ ու բէրիշան իտիմիշ օլան պիշարէ վէթանըմըզը պու սուրէթտէ պաղայը միւհիմքիյէ իհաթէ իտէն, իշղու ֆէյաքէթը զայրը մէսմուէնին, միւլքիւ միւտտէթը մէտիտէ թէարիճէն վէ գավիէն պիհաֆը, Նիհայէթ իւլ էմր թուղեան վէ աֆայը վահիրէսինի նիւմայան իթիհ օլան պիր սէպէպը ասիտէն պիզզարուր թէվէլիւտ իթմիշ օլտուղու պի իշթիպահ տրը. պինաէն ալէյհ շու հալին թաֆսիլաթը մուխթասարէսինի հավի վէ պիր թագրմ պէյհուտէ թէֆֆերրուաթտան արի օլարագ պիր պէյաննամէյի վաղիհին հուսուլա կէլէպիլմէսի, պիթթապի, էսիրէի աթիյէնին վազնա միւթէվագգիֆ տրը։

Էվվէլա, Հէրսէքտէ Նէվէսինեէ նամ մահալտէ զապթիյէ իլէ էհալիյի գուրա (գարիյէլեր) գավկասընտան պէտ իտիւ տէ, պատէհու՝ պիր իխթիլալը, վէ պունու միւթէագրպ խուներիզ մուհարէպաթը թէվլիտ իյէյէն վէ մէսէլէյի շարգիյէնին էլվանը միւհիպէօրինի միւճէտտէէն ույունը ամմէյէ թէճսիմ իթտիրէն իշ պու էսպապը ասիյէյի մուհիմմէ նէտէ՞ն իպարէթ տիր։

Սանիէն, Հէրսէք իխթիլալընը պիտայէթինտէն պէրու տէվլէթը Ալիէնին ֆիիլիաթը նէ՞ մէրքէզտէ օլտու վէ կիւն պէ կիւն քէսպը չիտտէթ իթմիշ վէ պիր պիրինի միւթէագրպ միւլքիւն պաշընա բաթլամըշ օլան պօրանընն պէր թարաֆ իտիլմէսի իչիւն նէ՞ եաբմասը լազըմ կէլիր իտի։

Սալիսէն, մատամ քի չիմտի խայալաթըմըզդան վէ խաթայաթը մաղիյէտէն սարֆը նազար իթմիշ կիպի կէօրիւնիյօրուզ, վէ Էվրօբա տախի հալիմիզէ թէրահիւմէն, ահվալը շարգիյէնին թանզիմինի իսթէյօր, շու թագտիրտէ ումուրը իտարէ վէ բօլիթիգաճա նէ՞ մէսլէք իթթիխազ իթմէմիզ լազըմ կէլէճէք տիր։

Լէսիէ յի սէլասէի մէշրուհէնին ճէվապը, բօլիթիգա (թարիխինի միւթէզամմին վասի վէ հէր հալտէ զայէթ խարտար պիր իզահաթնամէ յի շամիլ օլմազա իչպու թէրքիպաթը հուտուտը մահտուտէսինտէ մուխթասար վէ հագդէթէ մագրուն օլարագ վէլասիմա էֆքեարը սամիմէի պի թարաֆանէ իլէ էն զիատէ շաեանը տրգդաթ օլան վուգուաթը սահիհէ իւզէրինէ պինա օլունարագ պիր պէյանանամէնին թանզիմինէ սայ վէ իգտամ իտէճէյիզ։

Շեօյլէքի Սալաթինի ըղամը Օսմանիյէ, հէր ան վէ հէրքէստէն ագտէմ, մէմալիքի վասիէի միւնպիթէլերինտէ ըսլահաթը իճրայը հագդիսինի արզու իթմիշ վէ թէվարիսճէ հէր վէճհ իլէ սապիթ օլտուղու իւզրէ, տայմա գարիհէլերինտէն օլարագ թէրագգրեաթը մուշէվվիգի պուլունմուշ, վէ էքսէրիսի տախի թէտապիրի միւթթէխազէնին իճրասընա պիզզաթ նէզարէթ պույուրմագ հիմմէմինի տէրէօհտէ իտիւ, մուղայիրի հարաքեաթտա պուլունանլարը միւճազաթը չէտիտէ իլէ թէէտիպ պսյուրմուշլար տրը։ Խուսուսյա օթուզ սէնէտէն պէրու խագանը չէվքէթիւնվանլարըմզ ճանիպինտէն իչպու թէրագգրեէ օլան մէյի ճէլիլերինին պիր գաթ տախի թէզյիւտ իթմիշ օլտուղունու միւտտէթը մէգքիւրէտէն պու անէ գատար միւրուր իտէն էգմինէի սալթանաթտա ըսլահաթը միւհիմմէյի միւթէատիտէյէ վէ պունլարըն թէէմինի իճրասընը միւթէզամմին, դավանին վէ նիզամաթա տաիր միւթէալիգ պույուրուլան իրատաթը սէնիյէ, վէ էղ ճիւմէլէ միլատըն 1839 վէ 56 վէ 75 սէնէլերինտէ չերէֆուտուր բուտ բուտ լատրը տրուպյունլար, վէ եագընտա տախի, եանի միլատըն 1876 սէնէսինտէ թարաֆը էշրէֆը հազրէթը միւլուքեանէտէն իհսան պույուրուլան գանունը էսասի քեամիլէն իսպաթ իտէր։

Անճագ խագանը ճէլալէթ նիշան հազարաթընը իշղու նիյաթը խայրիյէլերինէ գարշու մէմլէքէթին ատաթ վէ ախագընա վէ միւլքիւն թէէսիսաթը գատիմէսինէ իրթիպաթը օլան պաղը մէվանի տախի զուհուր իթմիշ տիր վէ պաղը զէվաթը ճէլիլէյի նատիրէ միւթէանա թուրթուլտուղու հալտէ, ալէլ ումում վիւքէլայը տէվլէթ, հէր շէյտէն ագտէմ շարգա միւթէալիգ քեաֆֆէի ումուր վէ խուսուսաթ հագդընտա էւրօբաճա լանգաթի հուսուլա կէլէն էֆքեարը միւթէատտիտէյ աթֆը նազար իթմիշ վէ հէր սաաթ պաղը իֆսատաթը էճնէպիեէնին վէհմինի կէօզէրինէ իլիշտիրմիշ օլտուգլարընա մէպնի, տրգդաթը քեամիլէլերինին մէսալիհի շարգիեէ իչիւն խարիճտէ սէօյլէնիլէն վէ եաբբան չէյլէր թարաֆընա թէվէճճիհ իթտիրիմէսինի թէրճիհ իյլէմիշլերտիր։ Շու հալտէ իտարէի տախիլիեէ մատտէսի պիր նէվ իքինճի բլանա թէրք օլունմուշ իտի, վէ պաղէն թանզիմի ըսլահաթ իչիւն չուուպաթը հիւքիւմէթտէ ֆէվգէլատէ զայրէթ վէ թաճիլ միւշահէտէ օլունուր իտի իսէտէ, մութատ օլան ճումուտիւնէֆս անգարիպ իատէ իյլէր իտի, զիրա մէմլէքէթ եալընըզ քէնտի հալինէ պրագդըմըզ վէ պու անէ գատար մէարիֆ տախի մէսքիւթ ումիմէէնին եէքիւն վէ կիւզէշթէսինի արթըրմըզ վէ պունուն սէմէրէսի խաղինէի ճէլիլէնին պիր վէխիմ սուրէթտէ թէզեիտի իհթիաճաթը յա ըուսումաթը հալիեէնին թէրֆիի վէ ըուսումաթը ճէտիտէ իխթիրաթը գաղիլէրինտէն իպարէթ պուլունմուշ տուր։

Քէզալիք մէմալիքի Շահանէնին պաղը ագսամընտա էլեէվմ ճարի օլան ուսուլու թէսարրուֆիեէնին ահքեամը նամէշրուէսինճէ, էհլը զէրրա թարիխի միւթէվտսաթը պաղը թէէսիսաթը արզիեէսինէ խմթիսալէն հուգուգու թէսարրուֆիեէտէն մահրում օլմասը յա իչպու մահզուր թէրագգիի զրաաթա մանի օլուր իտի։ Զիրա չիֆթճի ատէթա զէր իթտիյի արզա բաալթ օլունմուշ պիր նէվ էսիր հիւքմիւնտէ թուրթուլտուղունտա, եալընըզ քէնտի թէայիշիւնէ, վէ հէր մահալտէ սուրէթը միւխթէլիֆէտէ օլարագ ագտ օլունան թարաֆէյինին մուգավէլաթը արզիեէսինէ թէվֆիգէն միրի իլէ սահիպի արզա իթտիեէեի բուսումուն թէտարիքինէ լուզումու օլաճաղը գատար չալբշտըզը հալտէ պիլէ միւքէլլէֆ օլտուղու վէզյիֆ ալթընտա թազրիգ օլունուր իտի։ Հալ պու քի մուախխարէն ֆազլա օլարագ բուսումաթը ճէտիտէյի մէզքիւրէտէ տախի չիֆթճիյի մէրգում իւզէրինէ թահմիլ օլունտուգտա, մէրգում, խայրը սէնէլէրտէն պէրու վէզաիֆինի թալէպիյէ իֆա իտէմմէք մէճգուրիյէթինտէ պուլունտու վէ պաղը մահալտէ, էզճիւմէ Պօնա իլէ Հէրսէքտէ պիր չօգ պէգայա տախի թէրքիւմ իթտի։ Նիհայէթ իւլ էմր, միլատըն 1873 վէ 74 սէնէլէրինտէ, հիւքիւմէթը սէնիյէ, խազինէ նօգսանընը թաստիգ իթտիեի սրրատա, էքսէրիս 7–8 սէնէտէն պէրու եէտի ահալիտէ դալմըշ օլան պէգաեանընն սէրիէն թահսիլինի էմր իտիւ, միճիպինճէ, մահալինէ մէզունիյէթը քեամիէյի հայիշ ասքէրի դօմիսիօնլար իրսալ իթտի, վէ իշղու թէտպիրի զարիպտէն վէ տիկէր թարաֆտան տախի էօշր միւլթէզիմէրինէն իճրա իտէկէլտիքլէրի թէատտիյաթտան վէ ատհապը արազինին մաթլուպաթընտան տօլայը, զաթէն արզըն զայրը միւնպիթ օլտուղու հասէպիյէ ֆագրը հալի տէրքեար. օլան էհլը զէրրա քեամիլէն տիչարը զարուրէթ օլարագ թարիգի բսեանա տուխուլ իյլէտի, վէ ատէմը իթաաթ էսէրլէրի իպթիտա նէվէսինեէտէ զուհուր իտուպ, զիքր օլունան գօմիսիօնլար իլէ խազինէ մէմուրլարընընը զուլումու եինէ տէվամ իթմէսիյէ էշղա գէտատ մուտէթը գալիլէ զարիքնտա իխթիլալա թէպտտիւլ վէ վիլաեաթը մէզքիւրէնին սայրը պաղը գազալարընա սիրայէթ իտէրէք հէմ հուտուտ պուլունան իմարէթլերին վէ խայը զէմանտէն պէրու էհալիյի մէրգումէ նէզտինտէ իճրայը նուֆուզ իթմէքտէ վէ աթէշը չէգավէթին ալէվլէնտիրիլմէսի իչիւն քէմալը արզու իլէ վէսիլէյի միւնասիպ արամագտա օլան էճնէպի գօմիթէլերինին մուավէնէթը ֆիիլիյիյլէ պիթթէարիճ թահսիլը ինթիզամա վազ օլունտու,

Իչթէ սէնիյնի վաֆիրէտէն պէրու մէմալիքի Օսմանիյէ թէմէլլերինի հաֆը իթմիշ վէ մէհգրի ազիմէսի էվվել էմրտէ զիքր օլունան իքի վիլայաթտա զուհուր իյլէմիշ օլան էսպապը ասլիեէ, պալատա պէր վէճհը իխթիսար թաատտտ վէ պէեան գբլընմըշ տրը։

Իմտի շու ըսեանա գարշը Պապը Ալինին նէ վէճհիլէ հարէքէթ իթմիշ վէ չէգավէթին նէթաճճի նէրէլէրէ վարմըշ օլտուղունուն եինէ մուխթասարճա հիքեայէսի իլէ պու պապտէ հիւքիւմէթը սէնիեէ ճանիպինտէն իթթիխազ պույուրուլան թէտապիրին միւնասիպ վէ եա զայրը միւնասիպ օլտուղու տախի սբրասբյա իզահ իթմէք լուզումու թաստիգ օլունուր։ Շէյլէ քի,

Հարաքէթը ըսեանընն 1875 սէնէի միլատիյէսինին իպթիտալարընտա Պօնա վէ Հէրսէք պաղը նէվահիսինտէ զուհուրի պիթթապի տուէլը զամինէին նազարը տրգդաթընը ճէլպ իթտի, վէ Պապը Ալի իսէ, իշղու իպթիտայը զուհուրտա, հէման թէտապիրի ասքէրիյէ յի լազըմէ իթթիխազընա թէշէպպիս իթմէմիշ օլտուղու չէօյլէ տուրսուն, գբեամը մէզքիւրուն մանհիյէթ վէ էհէմմիեէթինէ տախի քէսպի ըթթրա իթմէմիշ կիպի կէօրիւնիւրիտի. վէ իմրարը վագթթիքտէն սոնրա, նիհայէթ մահալինէ պիր մբգտար ասքէր սէվգիտէրէք, պատէհու պաղը տուէլը էճնէպիյէ թարաֆընտան թէքլիֆ վէ տօղրուտան տօղրույա իճրայը նուֆուզու մանէվիյէսիյէ արպէտէյի պէրթարաֆ իտէճէյի պէյան գբլընան գօնսօլսալար գօմիսիօնունուն միւտախէլէսինի գապուլ պույուրտու։ Անճագ հիւքիւմէթի մահալիյէսինին թէքեասիլիւ, վէ տէվլէթին, մէզքիւր չէգավէթին պաշը վագթըյա էզիլէմէմէսինտէ օլան խաթասը սայէսինտէ էրպապը գբյամ թարաֆընտան կէօսթէրիլէն թէանիտտէն նաշի գօմիսիօնը մէզքիւր, մէմուրիյէթի մագսէտինէ վասբլ օլամայբպ, էշգբյա տախի ըսեան մատտէսինի պիլ իսթիշարէ թահթը ինթիզամա ալմագ իչիւն վագթը միւսահտ պուլմիպիմիշ իտի։ Շու հալ միլատըն 1875 սէնէսի աղուսթօսունուն ինթիհասընա գատար միւմթէտ օլուպ, օլ զէմանտէ տախի Ցերսատտէթտէ թէպտտիւլիւ վիքէյա վուգու պուլտու։

Հէյհէթը ճէտիտէ պիր թարաֆտան քեամիլէն միւթէգարրուր օլմուշ պիր խազինէյէ, վէ տիկէր թարաֆտան տա օլ վագթա գատար միւճազաթ բէնչէսինտէն գուրթուլմուշ, վէ Պապը Ալինին իճրասաթընը սէմէրէսիզ պրագմագտա օլան գօնսօլսօ գօմիսիօնունու պիր կէօնէ թէէտիպ գօրգուսունտան վարէսթէ զարագ խթիհզա իթմէքտէն կէրու գալմամըշ պիր գուվվէթլի ըսեանա թէատաիֆ իթմիշ օլտուղունտան պաշգա Սբրպ իլէ Գարատաղըն տախի սիլահա սարբլմաղա պաշլամըշ օլտուգլարընա վէ պիր միւտտէթտէն պէրու էշգբյա իչինտէ Գարատաղը պիլէ պուլունտուղունա տայիր ախաղը մալիմաթ իյէմիշ իտի։

Գօնսօլսալար գօմիսիօնու իսէ երինէ հարաքեաթը միւթէտիլէյէ տէվամ իտիլմէսի ըէյինտէ պուլունուպ, էրպապը գբյամ իլէ ուզլաշբլաճաղը իւմիտինտէ պագբ օլտուղու վէ Ասթրիա-Մաճարիսթան տէվլէթի տախի քէնտի Ցալմաչիա հուտուտունտա օլան պուհրանտան (պի հագգընմուզթէրիպ օլուպ, վէ սիլահը Հէրսէք էշգբյասընընն Ավսթրիա Թօբրաղընա իլթիճա իթմէլերինէ միւսաատէ օլունմամասը խուսուսու հէյհէթը ճէտիտէյի Օսմանիէճ ճանիպինտէն քէնտիսինէ մուսիրրէն թէքլիֆ օլունմաղա, սուլհուն իտէսինի միւէսսիրէն թէէմին իտէպիլճէք Անտրասի նօթասընընն հաղբրլանմագտա օլտուղու, վէ Հէյհէթը Օսմանիյէ տախի էշգբյանընն ինհիզամը իչիւն թէտապիրի գավկյէ իճրասընա պիլ իպթիտար, գբյամընն էսպապը ասլիյէսինին տախի քիւլլիէն օրթատան գալտրբրլմասը զբմնընա պիւթիւն մէմալիքի շահանէ իչիւն ումուրու իտարէ վէ բօլիթիգայա վէ գբյամ իթմիշ օլան վիլայաթ էհալիսի հագգընտա տա ուսուլու արզիյէնին հիւանիւ թատիլինէ տայիր ըսլահաթը միւքէմմէլէնին իճրասընա միւպաշէրէթ իթտիյի սբրատա, զիքր օլունան գօնսթ

Անտրասի հազրէթլերինէն Թէրլիֆաթը իատէի ասայիշ իշին, Վիէննա գապինէսի թարաֆընան մուավէնէթը միւէսսիրէ օլունմագ վատէրիյէ պէրապէր Պապը Ալիյէ իթա օլունմուշ, վէ Թէքլիֆաթը մէզքիւրէնին գապուլի իշին տէվլէթլեր ճանիպինտէն մուսիրրէն նասիհաթ իտիվիշ վէ իշպու Անտրասի նօթասը միւնտէրիճաթընէն հուգուգ վէ շէվքէթը բատիշահանէեի իխլալ իտէմմէք գավիյէ իճրա օլունապիլմէսի զրմնընտա, միւնտէրիճաթը մէզքիւրէ թարաֆը տէվլէթը Ալիյէտէն կէրէք էսասընա վէ կէրէք էշքեալինտէ Թատիլ օլունարագ, վէ օլ սուրէթտէ Պապը Ալինին Թանզիմ իյլէտիյի ըսլահաթա մութապէգ պուլունարագ, զիքր օլունան ըսլահաթը էսասիյէ պիլ իխալ ճիւմլէսինին 1875 սէնէի միլատիյէսինին էվախիրինտէ էշգէյայա խիթապէն աֆվը ումումի իլէ պէրապէր նէշր ու իլան պույրուլմուշ օլտուղու մէվատը մալիւմէտէն տիր։

Թէտապիրի մէշրուհէնին իթթիխաղը վէ Վիէննա գապինէսի Թարաֆընան Ավսթրիա հուտուտունա պիր չէտիա գօրտօնու ասքէրի չէքիլիպ, Ավսթրիա մէմալիքինէ հիճրէթ իտէն էշգէյա սէրկէրտէլէրինին նէմէ հիւքիւմէթի մարիֆէթի իլէ ախզ ու թէվգիֆ օլունտուղու ագապինտէ նէվահիեի ասիյէտ օլան գէյամ վէ հէյլեճան թէտրիճ իլէ թէսքին օլունարագ, հուտուտու կէչմիշ օլանլար տախի մէմլէքէթլերինէ ավտէթ իթմէյէ պաշլատըլար, վէ օրալարտա մախսուսէն թէշքիլ օլունան Օսմանլը գօմիսիօնլարը Թարաֆընան հիւանիւ գապուլ օլունուպ մուավէնէթը լազըմէյէ մազհար օլտուլար. անճագ պալատէ պէյան օլունտուղու վէճհէլ, Գարատաղ հիւքիւմէթի էօթէտէն պէրի, Թէվսիի մէմալիք իւմիտինէ զահիպ օլտուղունտան, իշպու իատէի ասիշին թէքրար պօղուլմասը իշին օ ադալարգ էլինտէն կէլէնի տիրիզ իթմէտի վէ տիկէր Թարաֆտան տախի էճնէպի գօմիթէլերի թէգարուրու սուլհ իշին Ցամաչիա վալիսի մարիֆէթիյէ էշգէյա ռուէսասը նէզտինտէ վուգու պուլան իգտամաթա հէվալէյի սէմը իթիպար իտիմէմէսինէ թէշվիգ իթտիլէր։ Իշթէ շու իֆատատաթ 1876 սէնէսինին պիրինճի այլարընտա թէքրար զուհուր իտէրէք, օլ սրրատա զաղի Ահմէտ Մուխթար բաշա հազրէթլէրինին Նիքսիչէ միւհիմմաթ վէ զախիրէ իտխալի իշին մուգատտէմ վէ մուախխէր Ցուկա պօղազընտա իթտիյէ խիւնրիզ գավկալարընտան գավէն աղնաշըլար քի, Գարատաղըն իֆատաթընա պիր նէթիճէ վէրիլմէտիքճէ իատէի սուլհ թէմամըյլա հասըլ օլամայաճագ տըր։

Շու հալտէ Պապը Ալի Գարատաղըյը գաթի սուրէթտէ տարպ վէ թէնքիլ իթմէք իշին ամատէ վէ հազըր պուլունմուշ իտի իսէ տէ, քէնտիսինէ հարպըն իմարէթը մէզքիւրէյէ նագլ օլունմամասը, վէ շայէտ նագլ իտիլիւր իսէ անգարիպ պաշգա կէօնա վէ թարիֆ գապուլ իթմէգ տէրէճէտէ տէհշէթլիլ մուխասէմաթընէ զուհուրունա մէյտան վէրիլէճէյի վատիտէ տէվլէթլեր Թարաֆընան նէսայիհի միւէսսիրէ իթա օլունտուղու միսիլլիւ, քէնպիսի տախի թահթը թապկէթինտէ պուլունան իմարէթլեր հազգրնտա տիւէլը մուազզամատան էքսէրիսինին թէվէճճիւհիւ օլտուղունու վէ իշպու իմարէթլեր իլէ հարպա գրեամ օլունտուղու անտէ Ռուսիա թարաֆընան սայթանաթը սէնիէյէ գարշու պէհէմէհալ իճրայը խուսուսէթէ պէտ օլունաճաղընը իպթիտասընան հիսս պույուրմուշ, վէ ֆազլա օլարագ օլ զէմանտէ Անտրասի նօթասընընն միւքէմմիլի ատա օլունան Պերլին մէմօրանտումունուն տախի միւտտէթը գալիլէ զարֆընտա թանզիմ վէ ցեր ալիէյէ թէպլիղ օլունաճաղը խապերի վիրուա իթմիշ իտի։

Պինանէն ալէյհ Պապը Ալի ըսեանընն մէրքէզը մուհարրիքի օլանն Գարատաղ իլէ տօղրուտան տօղրույա թէավիյէ եօլունա կիրիշիլտիյի հալտէ սիլահը չէգավէթին եէրէ տիւշէճէյինի գավիէն ճէզմ իթտի, վէ Բրէնս Նիքիթա իլէ սուրէթը մահրէմիեէթտէ օլարագ քիւշատը միւզաքէրաթ իթմէյէ գարար վէրտի, վէ միւզաքէրաթը մէզքիւրէնին էսասը զաթէն իմարէթին թահտիտի հուտուտունա տիր վագը օլան աթիդ մուգավէլաթընն ահքեամը տայրէսինտէ օլտուղու իւզրէ, եա խազինէյի ճէլիլէյէ, արազիլէրինին միւնպիթ օլմատըզը վէ սէքէնէլէրինին ազլըզը իշին ասլա պիր ֆայտէսի օլմայան վէ Գարա տաղա հէմճիվար պուլունան նէվայիհի ասիյէտէն ճուզի մըգտար արազի թէրք օլունմագ վէ եախսոտ հէր հալտէ եիւզ պին լիրայը Օսմանլի թէճավուզ իթմէմէք իւզրէ պիր աթիէյի նագտիյէ իլէ թաթեիպ իտիլմէք խուսուսաթընտան իպարէթ պուլունմուշ իտի։

Հէր քէսի վէ խուսուսույա պու թագտիրտէ սուլհուն իատէսի թէմէննիինէ գատար ղարմըշ օլան Ռուսիա տէվլէթինի մէմնուն իտէճէք օլան իշ պու սուրէթը թէսվիյէնին գապուլինէ Գարատաղ հիւքիւմէթի միւսարաաթ իտիպ, եալընըզ հիւքիւմէթը մէրգումէ քէնտի էհալիսինին իսքեան իթտիյի մահալլէրի բէք մահտուտ վէ պէրէքէթսիզ օլտուղունտան, պունլարընն թէայիրշիւ էսպապընընն թէէմինի իշին թէրքի արազի մատատէսինի թէրճիհ վէ պու եօլտա թէսվիէյի մէսելէ օլունուր իսէ, հարաքէթը ըսեանընն թաթիլինէ վէ ֆազլա օլարագ ֆէթհը Օսմանիտէն պէրու թարաֆընտան գաթիէն բիզա կէօսթէրիլմէմիշ օլան թապիյէթ մատատէսինի պու տէֆա պիլ գապուլ զաթը հազրէթի բատիշահիյէ արզը թէպայիէթ վէ իթայը վէրկիւ իտէճէյինէ միւթէհհիտ պուլունտուղունու անլաթմըշ ըտը։

Վէ Սրրպիսթանա կէլինճէ, իշպու իմարէթ բահաթ տուրմագ իշին զաթէն Ռուսիա տէվլէթի իլէ տիւէլը սայիրէ թարաֆընան ճէպար օլունմուշ օլուպ, շաեէտ հարաքէթը խասիմանէյէ գէյամ իթմիշ օլսա պիլէ, շու իսեանընն թապիէթը մասլահաթ իգթիզասընճա միւճէրրէտ Գարատաղըն օ եօլտա վուգու պուլաճագ հարաքէթինէ թապի պուլունաճաղընան, իմարէթի միւմանիլէյհանընն խէլեճանը տախի միւչարիլէյհ բրէնս Նիքիթա իլէ թէսվիէյի մէսալիհ օլտուղու անտէ քէնտէլիյինտէն իպալէ օլմուշ օլաճաղը ումուրու վազիհէտէն պուլունմուշ իտի, վէ զիքր օլունան Սրրպ իմարէթի քէնտիսինի թօքլայրպ, իթաաթ եօլունա կիրտիյի անտէ պիր աղ միւտտէթ սօնրա անա տախի էսէրը մէրհամէթը սէնիյէ օլարագ, վէ չէնտ սէնէ ագտէմ քէնտիսինէ վատ պույրուլմուշ օլտուղու իւզրէ, Փիւչիւք Զվօրնիքին թէրք վէ իհսանը խուսուսու թասմիմ օլունապիլէճէք իտի. իշպու սուրէթտէ կէրէք Տէվլէթը Ալիյէնին վէ կէրէք միւթէտիլանէ հարէքէթ օլունմասընը նասիհաթ իտէն պիլճիմմէլ տիւէլը մուազզամանընն մահղուզիեէթինի միւնթիճ օլարագ, հալը մէշրուինէ բիւճիւ իտէճէք ի.քէն 1876 սէնէի միլատիէսի նիսանընընն ախրընտա թէպէտտիւլիւ վիւքէլա վուգու պուլտու։

Զաթէն վիւքէլայը միշարիլէյհա չէնտ մահտան պէրու հէր եէրտէ օլտուղու միսիլլիւ, հբրս վէ մէսելէի չախսիյէ մագսատիյլէ թէչքքիւլ իթմիշ օլան պիր հէեէթը միւսթահքէմէ թարաֆընտան, եէր ալթընտան զէտէլենմէքտէ օլուպ, ահալիեէ խասիմի միլլէթ վէ եճնէպիյէ սաթբլմբշ նազրբյլա կէօսթէրիլմիշ իտի։ Հաթթա բայիթախթա կէօյա էճնէպի ասքէրինի իտխալ իթմէք նիյէթը ֆաճիէսինէ ճիւրաթ իյլէմիշ տիր տէյու, խալգը պիլ իգնա, պէօյլէ պիր իտխալը, սիւրաթը աճէլ իլէ ֆիիլէ չրգապիլմէսի իշին, պիր թագբմ գարանլրգտա հուսուլա կէլմիշ վէսաիթ, վէ էսկի Բօմալը Արիսօնամ միւֆէթթիշին ինչա իթտիրմիշ օլտուղու թուրուգա (եօլար) միւմասիլ օլմագ իւզրէ խայալի մէապիր (եօլար) պիլէ իխթիրա օլունմուշ իտի։ Պուպապտէ հէր քէսին Բարիս մուահէտէսինի պիլմէեէ մէճպուր օլմատըզը կիպի, շու մասալարը նէշր իտէն զէվաթընն տախի մուահէտէի մէզքիւրէ ահքեամընտան մայիւմաթը օլուպ օլմատըզը ճայէ թէրէտտիւտ տիւր։ Զիրա ահքեամը մէզքիւրէյի միւթալա պույուրմուշ օլսալար իտի, մէմալիքի շահանէտէ բօլիթիգա ինհիսարը գագիէսինին, վէ խուսուսիյէ սբրգ ճէննէթտէն մատուտ օլան էօյլէ պիր թէշէպպիւսիւն, Պապը Ալի իլէ տիւէլը զամինէյի բաաթ իթմիշ օլան թէահհիւատթը ալէնիյէ էօնիւնտէ տէրհալ պէր հավա օլմագ լազըմ կէլէճէյինի, վէ մէյտանտա եալընըզ օլ թէշէպպիւսիւն միւճիտի միւթթէհիմին ըէզալէթի գալաճաղընը թասաիգ իտէպիլիրլէր իտի։

Հէր նէ հալ իսէ, ըիվայաթը մէզքիւրէ թէմամըյլա հէր թարաֆա աքս իտիլպ, խալգէն խէլեճանը տաղիմինի մուճիպ օլտու. վէ իտարէի սապրգատան սօնրա սերքեարտէ պուլունմուշ օլան հէյլեթլեր թարաֆընտան տախի վուգուաթընն հագրգէթը հալի կէօսթէրիլիպ եզհանընն պու պապտէ ըսլահը իշին հիչ պիր հիմմէթ օլմատըզընա թէէսսիֆ օլունուր։ Մա մաֆիհ, պու կիւնքի կիւն խայալաթը մէզքիւրէ տայրէսինտէն ավտէթ օլունտուղու վէ Հէրսէքտէ իատէյի ասայիշ մէսելէսի հագգընտա ճէրէեան իթմիշ օլան բօլիթիգանընն սայիրլէրէ նիսպէթլէ վէ մէմալիքի Շահանէնին ահվալը տախիլյէսիյլէ տուէլը էվրօբանընն էֆքեարընա նազարէն էն մաագուլ պիր թարիգ օլտուղու միւթէրիֆ պուլունտուղու մուսատտագ տըր։ Ֆիլ վագը պունլարընն ճիւմլէսի աղնաշըլար իսէ տէ վա՛հ վա՛հ նէ պահալարլա աղնաշըլար. պէհասը ինքի սէնէեէ գարիպ պիր միւտտէթ վէ գաստէն թէէխիր տէթտէ ֆէվգէլհատտ գան վէ ագէ ֆէտտաքեարլըրընա վէ իմիտերին քէմալը հիւն վէ էլմէ պէրհավա օլմուշ օլտուղունա, վէլ հասըլ միւլքին խարապ օլուպ բարչալանտըրընա թէգապիլ իթտի։

Քէզալիք, իտարէի սապրգայը գուբօնուն պէշ սէնէ միւտտէթ իշին թէնզիլի հագգընտա մուահէզէ իթտիլէր իսէ, օ տախի պէօյլէ պիր թէտապիրի պիզզարուր տայի օյան էսպապը միւճպիրէտէն, եանի քեամիլէն պօշանմըշ պիր խազինէէնին հալինտէն, վէ պիւտճէտէ զայէթ վէխիմ պիր աչըգ կէօսթէրմիշ օլան տուեունու ումումիեէտէն, վէ թէգապիթի միւսթագպէլէնին թէտիեէսի իշին եէնիտէն խթիգրաղ իտիլմէսինին գաթիէն զայրը գապիլ օլտուղունտան, վէ հէր եէրտէ ինթիշարը խէվֆ օլունուպ պէր թարաֆ գելընմասը տախի պիւտճէէնին խայլըտան խայլը իզրարընը մուճիպ օլան պիր իխթիալն քէյֆիյաթընտան մալիւմաթը թամամ վագը օլմասըզը իշին հուսուսա կէլմիշ տիր, վէ հէր հալտէ շու [illegible] պիր էր կէճ վէ տահա [illegible] զուհուր իտէճէքտիր, զիրա վագալարընն կիթաիճէճ քէսպը էճսամէթ իատէն տէհշէթի վէ շիմտիեէ տէկին տէվլէթին զիքր օլունան գուբօնուն պիր էօշրիւնիւ պիլէ իֆա իթմէեէ միւգթէտիր օլամատըզը մէյտանտա տըրանճագ գատեր էօյլէ թէնսիպ իյլէտի քի թէտապիրի մէկքիւրիւն մէսուլիեէթի հէեէթը սապրգաեա թէրէթթիւպ իթտին։

Զիքր օլունան 1876 սէնէսի մահը նիսանընտան սօնրա, 1878 սէնէյի միլատիյէսինտէ գօնկրէ մարիֆէթիյլէ ադտ օլունան միւսալէհէի գաթիէյէ գատար օլան վուգուաթընն մունսրֆանէ օլաբագ թէտգիգինէ կիրիշիլտիրտէ, Թիւրքիատա իւչ ասրը միւթեֆէրրիգին եէկտիկէրինի թատիպ իթմիշ օլտուղու թաստիգ օլունուր։ Պիրի ասրը զաաֆ, տիկէրի ասրը թէլաթիմ, վէ իւչինճիսիւ ասրը ատէմը ինթիզամ տրը։

Ասրը զաաֆրն պիրինճի իշի, իտարէի սապրգանընն ճինայաթը մէվհումէսինի գաթ գաթ իզամ իտերէք ալէնէն ումումուն սաֆտերուլուղունու սուլի խթիմալ իթմէքտէն իպարէթ օլտու։ Պունունլա պէրապէր, տթվարը ճիզվիթիյէ իլէ իանատաթ իհթիաճը եէվմի հիւքմիւնէ կիրտիյի, վէ մաթպուաթընն ճահիլ վէ հատտա գբսմը թալիտէն մահրում գալմըշ օլան պիր զաթը ճէլիլ իւս սրֆաթը մուհքիրանէ եատ, վէ պու պապտէ իգթիտարը ալինին չան ու հայսիեէթի թէնեզզիւլիւնէ ճիւրաթ վէ էհալինին նարը հիտատէթինի կէրէք ինֆիսալ իտէնլեր ալէյհինէ վէ կէրէք էճնէպի էրլէ ումումուն չէշմի ինթիգամընա իպրազ իտիլէն իմարէթլերէ գարշու իշալ իտէկէլտիյի մալիւմ օլուպ, շու հալտէ իտարէի սապրգանընն թա էվվէլտէն օլան հբսսաթ վէ իխպարաթը լայէնգաթի գանլու իսթիհզարա թէսատիֆ իթտիկինտէն Գասանտրբրն իխպարաթը թալիյինէ ուղրատը։ Իշպու ահվալին նէթիճէի թապիյէսի Սրրպ իլէ Գարատաղըն իլանը հարպը օլտու, խուսուսա քի Ցերալիյէտէ հարպը մէզքիւրիւն կէօյա հէյլեթը սապրգա թարաֆընտան թուլ միւտտէթ վէ գաստէն թէէխիր իտիլտիյի, վէ պու տէֆա իսէ իշպու մուհարէպէտէն Պապը Ալի հագգընտա Սրրպ վէ Գարատաղ իմթիյազաթընն մահվը վէ իմարէթէյնը մէզքիւրէթէյնին սայիր տօղրուտան տօղրույա իտարէ օլունան վիլայաթը շահանէեէ իմթիսալէն սալթանաթը սէնիյէեէ իլհագ օլունաճաղը կիպի պիր թագբմ մուհասսէնաթընն իպի իշթիպահ հասըլ օլաճաղը կէօսթէրիլիր իտի։

Հալը միւսթագպէլ պու թարղ քէշֆիյաթը բէք տէ մագուլ օլմատըզընը իսպաթ էյլէտի, զիրա շու մուհարէպէտէ ասաքիրի շահանէնին պէսալէթ վէ սաթվէթը թապիիյէսի վէ իւմէրայը ասքէրիյէնին ագբլանէ վէ չէճիանէ օլարագ իճրա իթթիքլերի մանօվրալարա գարշու հէմ սաֆտերունլուգա իտիլէն շաշաալը իւմիտլեր, աճը եէեսլերէ միւնգալիպ օլուպ, նէչէ նիւմայիշլերաէն սօնրա զարիպ պայբմալար մէյտանա չըգաը, վէ հէմտէ էվրագը բէսմիյէտէն միւսթէպան օլտուղու իւզրէ, եինէ մէզքիւր իմարէթէյնին հալը սապբգը իպգասընա միւրաճաաթ պույրուլտու։ Վէ պունտան գաթի նագար, հալը մէշրուհտան տահա գիատէ մագարրաթը պիր չէյ նէչէթ իթտի քի, օ տախի շարգտաքի Ալավ հինսիյէթլիյինէ գարշու խասսէթէն վէ մանէն էն զիատէ թահթը թէահհիւատտէ պուլունան Շտէվլէթ թարաֆընտան տահա գաթի օլարագ պիր հարաքէթին իճրասընա վէ տուէլը սաիրէ ճանիպինտէն տախի հագգըմբզտա պիր նէվ նագարը պիգայտի հուսուլինէ թարիգ քիւշատ օլունմասը տըր։ Իշթէ պաղբսընն պու սուրէթտէ հասըլ օլան իղպիրարընա վէ պաղբսընն տա գայտասըզըրընա 1876 սէնէսի մայբսընտա զուհուր իտէն պիրինճի Պուլգար հէեէճանընտա իճրա օլունան մուճաղաթընն գիատէ շիատէթի կէլտի մունզամ օլտու։ Վէ շու միւճաղաթընն մէսուլիեէթի տախի պիզտէ էօթէտէն պէրու «խալէֆ հէր հալտէ սէլէֆինի իթհամ իթմէլի տիր» ատէթը գատիմէսի իւզրէ իտարէի սապրգայա թահմիլ օլունմագ իսթէնիլտի։ Հալ պու քի, իսթիլալը մէզքիւրուն թարիխինէ վէ Պապը Ալի գույուտաթընա միւրաճաաթ օլունտուգտա, մուախխարէն պու իշին թէտգիգինէ մէմուր օլուպ իֆրաթ իւզրէ իպրազը իճապէթ վէ համիյէթ իթմիշ օլան գօմիսիօնլարընն պաղբ լայիհալարը մալինին մուղայիրի օլարագ, հէյլեճանը մէզքիւր զուհուր իտէր իթմէղ հէման հէեէթը սապրգա թարաֆընտան մահալինէ ասաքիրի նիզամիյէ սէվգ օլունմուշ վէ զիքր օլունան գարըշըգըզ հէյլեթի միւշարիլէյհանընն ինֆիսալինտէն անճագ տէօրթ պէշ կիւն էվվէլ պաշլամըշ վէ ասաքիրի մուավինէնին իսթիմալ օլունմամասընը հավի էվամիրի գաթիյէ իրսալ պույրուլմուշ, վէ ասաքիրի զայրը մունթազամա թարաֆընտան իթթիխազ օլունան թէտապիրի չէտիտէ հէյլեթի ճէտիտէնին նասպ ու թայէինինտէն օն պէշ էիկիրմի կիւն սօնրա իճրա օլունմուշ օլտուղու պիթթաստիգ անլաշըլըը։

(Պ-էրոյ Ե-ըն)

Ֆիր՞ան էվվէլ գարիուրը քիրամըն նագարը տրգգաթընա արզ իթմէք իսթէմիշ օլտուղումուզ շու ուղուն պէնտ սէպէպլէյէ, ադտէմճէ պաշլամըշ օլտուղումուզ պէնտէրին վէ թէրճէմէլէրին տէվամը պիզզարուր թէէխիր օլունմուշ տուր։

Եունան մէսէլէսինէ տայիր սիւ-թէրայի սալթանաթը սէնիեէնէ կէօնտերիլէճէք օլան նօթա, բա-զար իրթէսի կիւնիւ կէօնտերիլ-միշ տիր։ Պու նօթատա Պապը Ալի, Եունան մէմուրանտումունուն հէր նօգթասընա պիրէր պիրէր ճէվապ վէրէրէք, տէյիլ թաս-հիհի հուտուտուտան, իլա, Եու-նանա արազի թէրք իթմէքտէն, եանի էսասը մատտէտէն պահս էյլէմիշ տիր, վէ Ֆար տիւ Պոս-ֆորուն մալիւմաթընա կէօրէ, Պապը Ալինին նօթասը պու սու-րէթլէ թանզիմ օլունմուշ օլմազ-լա, մէսէլէնին սուրէթի տօսթա-նէտէ թէսվիեէսինէ պիր թարիգ կէօսթէրմէմէքտէ տիր։

— Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէ-րինին մէանէտի ճէլիլի սատարէթ գուուտէրինտէն պէրու, մատէն վէ սայիր շէյլեր իչիւն իմթիեա-զաթ իթասընա տէվայիրի հիւ-քիւմէթճէ իտիլէն միշչիլաթ միւնտէֆի օլմազլա, շիմտի պիր չօգ իմթիեազ ֆէրմանլարը վէրիլ-մէք իւզրէ պուլունույօր։

— Պոսնանքն վէ Հէրսէքին իս-թիլասընա տայիր Պապը Ալի իլէ Ա-ւբսթրիա հիւքիւմէթի պէյնինտէ ճէրէեան իտէն միւզաքէրաթ հէ-նուզ նէթիճէբէգիր օլմամըշ իսէ տէ, պու պապտէ օլան միւպայէ-նէթի էֆքեար խայրճա ազալմըշ օլմազլա, մէսէլէնին պիր սու-րէթի տօսթանէտէ հալ ու թէս-վիեէսի իչիւն թարաֆէյնտէն օ-լան արզուեա մէպնի, անգարիպ պիր իթթիֆագ հուսուլէ կէլէ-ճէէի մէմուլ պուլունույօր։

— Պու սապահքի Վոթբնտա օ-օգունմուշ տուր։

«Կիրիտ վէ Շարգի Ռումէլի վա-լիլիքլէրիյէ ճէպէլի Լիպնան միւ-թէսարրըֆիլըզընա, տէվլէթու Ռիւսթէմ բաշա վէ աթուֆէթլու Օտեան վէ սատատէթլու Գույում-ճեան Պետրոս էֆէնտիլէր հա-զարթիրնը թային օլունաճագ-լարը հագգընտա պիր չայիա տէ-վերան իտէյօր։»

—Սիւրրէի հիւմայիւն տիւնքի կիւն Տօլմապաղչէ սահիլսարայը ալիսինտէն իսրաճ օլունարագ մէ-բասիմի մութատէ իճրա պույու-ռուլմուշ տուր։

—Շարգի Ռումէլի վիլայէթինին բօլիթիգաճա վէ իտարէճէ թէշ-քիլաթը իչիւն, Ինկիլիզ հիւքիւ-մէթի թարաֆընտան, Բարլամէն-թօ ազասընտան Սբր Հէնրի Տբ-ըբմմբնտ Վոլֆ գօմիսէր թային գրլընմըշ իսէ տէ, չիմտիեէ տէ-կին սայիր տէվլէթլէր թարա-ֆընտան քիմզէր թային օլունա-ճաղը մալիւմ տէյիլ իսի։ Մէսէն-ճէրրն մալիւմաթընա կէօրէ, Ռու-սիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան Բարիս պաշ գենսէլօսու Մ. Գու-մանի գօմիսէր թային գրլընմըշ տբր։ Մ. Գումանի ուզուն միւտ-թէթ թիւրքիատա վէ Մըսըրտա լիգամէթ իթմիշ օլմազլա, Շարգ իշչերինէ վուգուճու թամմբ վար տբր։ Աւսթրիա-Մաճարիսթան հիւքիւմէթի թարաֆընտան, Տէր-սաատէթ սէֆարէթխանէսի պի-րինճի թէրճէմանը Մ. Գոչէ. վէ Ամանեա թարաֆընտան, սապրդ Տէրսաատէթ սէֆարէթի միշա-վիրի, վէ տիրէն Գոնկրէ սբր քեաթիպլիի մուավինլիյինտէ պուլունան Մ. Պոչ, գօմիսէր թա-եին գրլընմըշ տբրլար։

— Պուքրէշտէն խապէր վէրիլ-տիյինէ կէօրէ, ինչաթ միւթէ-ահհիտիւ Մ, Բոլիագոֆ, ան-գարիպ Սիսթօվա վէ Թրընօվա պէյնինտէ պիր թիմուր եօլ ին-շասընա միւպաշէրէթ իտէճէք տիր։ Մ. Բոլեագոֆ, Թրընօվա չէհրինտէ Պուլղարիսթան հիւքիւ-մէթի տէվայիրի իչիւն էպնիյէի լազըմէնին վէ պիր տէ բրէնս ի-չիւն պիր սարայըն ինշասընը տա-խի թէահհիւտ իթմիշ տիր։ Ֆա-գաթ, բրէնսին սարայը, անճաղ կէլէճէք պահարտան իթիպարէն ինչա օլունճաղ տբր։

—Պու սէնէ Անատօլու թարա-ֆընա ֆէյզի պէրէքէթ եօլունտա օլուպ, հէլէ Աֆիոն Գարա Հիսարընտա աֆիոն մահսուլու բէք պէրէքէթլի կէօրիւլմէքտէ վէ 6 պին քիւֆէ գատար մահսուլ վէ-րէճէէյի թախմին օլունմագտա տբր։

—Թօբհանէ գասրը հիւմայու-նունտա զաթը հազրէթի բատիշա-հինին իգամէթինէ մախսուս օլան տէվայիր վէ Թօբխանէտէ մէճլի-սի վիւքէլանըն միւնագբտ օլուշ-ղու տայրէ պէյնինտէ պիր թէ-լէֆօն թէլէսիս օլունմուշ տուր։ Զաթը հազրէթի բատիշահի պու թէլէֆօն վասիթասըյլա հէր նէ քի սէօյլէնէճէք օլսա իսէ, տայ-րէի մէգքիւրէտէ մէճլիս ագա իթմիշ օլան վիւքէլա թարաֆընտան սէրասքէթն ֆիչիտիլմէքտէ տիր։ Իճրա օլունան թէճրիւպէ-լէր, միւճիպի մէհմունիեէթ օլա-ճաղ տէրէճէտէ պուլունմուշ տուր։

—Այա Սթէֆանօստա Ռուսլար իսքէլէնին ինչասընա զայրէթլէ տէվամ իթմէքտէ տիրլեր։ Ան-գարիպ ֆպիր ինկիլիզ վարօրու Գայաստան ինչասի իչիւն Այա Սթէֆանօսա օտուն կէթիրէճէք տիր։

— Պիր գրթա Պօրտէանօ թէ-լէկրաֆը, Վիէննատա Ավսթրիա ասքէրինէ տայիր պու ոալը կիւ-նիւ նէյը օլունան պիր իլանը բէս-մինին խիւլասայը մալինի իխ-պար իտէյօր։ Չէօյլէ քի, Վիւր-թէմպէրկ ֆըրգասը կէչէն բազար կիւնիւ Թրաֆիքի զապթ իթմիշ տիր։ (Թրաֆիք չէհրի, Պոսնա վիլայէթինին Պոսնա սարայըն գա-բայէլ թարաֆընտա վագի պաշ-լուճա չէհրլերտէն պիրիսի տիր։) Ասքլար, Թրաֆիք վէ Պոսնա սա-բայ արասընտա վագի Վիզօգոյու թախլիյէ իթմիշլեր տիր։ Ժէնէ-րալ Ֆիլիբօվիչ գօլ օրտուսու իլէ Վիւրթէմպէրկ ֆըրգասը անգա-բիպ պիրլէշէճէք տիրլեր։ Տալմա-ցիա թարաֆընտան Հէրսէքէ տա-խիլ օլմուշ օլան, ճէնուպ օրտու-սու գօմանտանը ժէնէրալ Իովա-նօվիչ, Մօսթարընը քէշիշլէմէ թա-րաֆընտա վագի Սթօլացը զապթ իթմիշ տիր։

—Ժէնէրալ Թօթլէպէնին տա-վէթի իւզէրինէ, Ղազի Օսման բաշա հազրէթլերի իլէ օրտուլի հիւմայուն միւշիրան վէ ֆէրիդա-նընտան պազը սայիր զէվաթ, էօ-նիմիւզտէքի ճումաա իրթէսի կիւնիւ իճրա օլունաճագ բէսմի կէշիտտէ հազրը պուլունաճագ տբրլար։

— Միլքիյէ իւնիֆորմալարընտա պիր թէպէտտիւլ վուգուճ վէ սէթրի եէրինէ ըբաէնկօթ տէնի-լէն եագասը տէվրիք սէթրիլէր կիյիլէճէյի սէօյլէնիյօր։

— Վօլօստան խապէր ալընտը-ղընա կէօրէ, օրատա Ռումլար ի-լէ Ամէրիգա բրօթէսթանլարը պէյնինտէ պիր գավզա վու-գու պուլմաղլէ, թահգրգաթ իճ-բասը իչիւն, Տէրսաատէթ Ամէ-րիգա սէֆարէթինտէն պիր մէ-մուր իրսալ օլունտուղու կիպի, օ ճիվարտա պուլունան Ինկիլթէր-րա գենսէլոոու վէքիլի մահալը մէգքիւրէ ապիմէթ իթմիշ տիր։

(Ճէրիդէի Հավադիս.)

ԹԱՍՀԻՀ

Տիւնքի զազէթամզըն 4նճի սահիֆէսինին 2նճի սիւթիւնիւ-նիւն 48նճի սաթրընտա, «600 նէֆէրի ասքլար էլինէ էսիր տիւշ-միւշ տիւր» իպարէսինտէ, «ա-սքլար» քէլիմէսի եէրինէ «Ա-ւբսթրիալըլար» օլաճագ տբր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀԻՇՐԷԹ

Վան թարաֆլարընտա պիր խայը էրմէնի ֆամիլեալարընն Ռուսիաեա հիճրէթ իթմէք թէ-տարիքինտէ պուլունուպ, պուն-լարը քէնտի էֆքեարլարընտան վաղ կէչիրմէք իւզրէ Վան ա-ռաջնորդու չօգ զայրէթ իթմիշ իսէ տէ, սէմէրէսի կէօրիւլմէտի-յի, վէ հիւքիւմէթի մահալիյէ թարաֆընտան պու պապտէ հիչ գայտ իտիլմէմէքտէ օլտուղու, պունտան ադտէմ եազըմըշ իտի։ Բաթրիգ Ներսէս Սրբազան հազ-րէթլերի տախի, օլ թարաֆլար-տան պու մալտէ խապէրլեր ալ-մաղլա, էրմէնիլերին հիճրէթինի մէն իթմէք իւզրէ Վան առաջ-նորդունա մուավէնէթ իտիլմէսի իչիւն հիւքիւմէթի մահալիյէյէ եվամիրի լազըմէնին իթասը զըմ-նընտա, Պապը Ալիյէ պու հաֆ-թա թագրիր եազըլմըշ տբր։

—

ՎԱՆ ԿԷՕԼԻ

Հայրենիքին խապէր վէրտիյինէ կէօրէ, էրմէնի միլլէթինտէն տէօրթ սէրմայէտարան, Վան կէօլիւնիւ, սէյրի սէֆայինէ սա-լհ պիր հալէ կէթիրմէք, վէ շիմտիլիք անճաղ պիր վաբօր իշ-լէթմէք իւզրէ պէյնլերինտէ պիր շիրքէթ թէչքիլ իթմիշլեր, վէ պու շէյ իչին լազըմկէլէն սէրմաէէի տա-խի հազրէթ-էջրէ-էնէ մէճլի-թինտէն սայիր պիր պէօյիւք զաթ ասխի, պու շէյ իչիւն Պապը Ա-լիտէն իմթիեազ ալմազը թէահ-հիւտ էյլէմիշ։

—

ՍԱԱՏՕՒԼԱՀ ՊԷՑ

Պերլինտէն կօլօս նամ Ռուս զազէթասընա եազըլան շու աթի-տէքի ֆըզրայը սբրֆ մալիւմաթ սբֆաթը լա թերճէմէ իտէրիզ։

«Ալէմանիա վէլիի ահտը թա-րաֆընտան մուրախխասլարա վէ-րիլէն զիաֆէթատ էրմէնի վէքիլ-լերի տախի հազրը իտիլեր։ Օս-մանը մուրախխասլարը, էրմէնի բիսգօպօսլարը իլէ պէօյիւք հիւ-մէթլէ կէօրիւշմէքտէ տիրլեր, վէ պունլարտան պիրիսի, եանի Սաատուլլահ պէյ, Այա Սթէֆա-նոս ահտնամէսինին իմզալանտըզը վագթի էրմէնի միլլէթինի ճէրհ իթմէքտէ պուլունմուշ օլտուղու հալտէ, քէնտիսինին տախի էր-մէնի զիւրրիէթինտէն օլտուղունու ախիրէն էրմէնի բիսգօպօսլարըն-տանպիրիսի էօնիւնտէ մաէլ իֆ-թիխար պէյան իթթի։ Սաատուլ-լահ պէյ էրզրումտա տօղմուշ տուր։

—

ՊԱՏԿԵՐ

ՄԱՅՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Եէնի-Գաբուի երկսեռ վարժա-րանաց աղքատիկ ուսանողներուն դաստիարակութեան և թէ օրի-որդաց հանապազօրեայ ճեռար-ուեստներու նիւթոց նպաստ մի գոյացնելու փափաքանօք, աշա-կերտուհեաց՝ Թաւշամեստաքսէ (գատիֆէ իփէի) ուլունքէ (պուն-ճուք) և ոսկեթել կիտուածներ-ով (սբրմա) խառն՝ կարի վայե-լուչ բանած Մայր Հայաստանի աւերակաց ընտիր Պատկերն, որ 1 1/8 կանգուն երկայնութիւն և 1 կանգուն լայնութիւն ունի և ոս-կեզօծ մի շրջանակի մէջ ամփոփ-եալ է, վիճակահանութեան դըր-ուած է, որ պիտի կատարի յա-ռաջիկայ օգոստ. 27 կիւրակէ օր ժամ ճիշդ 7ին 'ի Հայկանոյշ վար-ժատան։

Վիճակահանութեան տոմսերն որ ընդ ամենը 250 բաժին է, կը գտնուի Թաղիս երկսեռ վարժա-բանները, Ս. Առաքելոց եկեղե-ցոյ բանկալը, գրավաճառ Յ. Էֆ. Դավաֆեանի, Ն. Էֆ. Դարագաշ-եանի և Պ. Էֆ. Սրապեանի քով նաև Պահճէ գաբու ծխավաճառ Ակնցի Մեծ. Պետրոս էֆէնտի Պո-ղոսեանի 4 թիւ գրպակը՝ իւրա-քանչիւր բաժին մէկ տասնոյ թըղ-թադրամ։

Խնամակալ
1878 յուլիս 30 Հ՚ոյեակ Ն. Վ.
Եէնի-Գաբու Դիմաֆէեան

—

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՅԱԿԱՆՈՅՇ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

Յառաջիկայ կիւրակէ՝ օգոս-տոս 6, Եէնի-Գաբուի Ազգային Հայկանոյշ վարժարանին մէջ ժամ 7ին պիտի ատենախօսէ Մեծ. Մինաս Սիսակ էֆէնտի Գաբամաճեան՝ որ իրեն նիւթ ընտրած է՝

Հայաստանի վերածնութեան համար ինչ միջոցներ պէտք են։

Սոյն առթիւ Հայկանոյշ վար-ժարանի աշակերտուհեաց նա-խընթաց ամսոյ մէջ պատրաստած ձեռարուեստներուն 10րդ Վի-ճակահանութիւնը պիտի կատա-րի, և առ 'ի մեծարանս հանդի-սականաց՝ երկսեռ վարժարանի աշակերտներէն ոմանք պիտի ա-տենախօսեն և աշակերտք դաշ-նակաւ պիտի երգեն։

Բարեյոյս ենք որ յառաջադի-մասէր ազգայինք յօժարութեամբ կ՚փութան անճամբ պատուել սոյն Հայկական լսարանը։

Եէնի-Գաբուի Ազգային երկ-սեռ վարժարանաց աղքատ ման-կտւոյն դաստիարակութեան նը-պաստ մի ըլլալու համար, Լբսա-բանիս մուտք որոշուած է արանց համար 2 դահեկան ողջ թղթա-դրամ, իսկ իգական սեռի և տբ-զայոց համար 1 դահեկան։

2 օգոստ. 1878 Խնամակալ
Եէնի-Գաբու Հ՚ոյեակ Ն. Վ.
Դիմաֆէեան

—

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային ժողովը նիստ ունի յառաջիկայ ուրբաթ օգոստոս 4 ի Ղ. աթիա։

Ատեանը պիտի բացուի ճիշդ ժամը 6ին և գոցուի 10ին։

Հրաւիրեալ են երեսփոխան էֆէնտիները՝ իրենց ազգասիրա-կան պարտականութիւնը կատա-րելու փութալ։

ՆԵՐՍԷՍ ՊԱՏՐԻԱՐՔ
Կ. ՊՕԼՍՈՅ

1878 յուլիս 31

ՕՐԱԿԱՐԳ

1.—Ամրողջացում ընտրութեան կրօն. ժողովոյ.
2.—Ընտրութիւն նախաքննիչ Ցանձնախմբի Հայկական խնդրոյ.
3.—Տեղեկագիր Դաստիարա-կութեան դիւանի։

Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

Բուսիա Դանդիլէրէսընդան Դէլրուդ

ԻԼԱՆ

Բուսիա տէվլէթի օրտուսունուն եի-կիրմի պինտէն միւթէճավուզ թօք վէ արապա պարկիրլերի օրտուի մէգքիւ-րիւն ավտէթ վէ ադիմէթի միւնասի-պէթի իլէ, Պէրլոս վէ Այիսթէֆա-նոս, վէ Պէօյիւք Զէքմէճէ վէ Էրէքլի վէ Թէքիրտաղը իսկէլէլէրինտէ պիլ միւզայէտ ֆիւրուխթ օլունաճաղնը-տան, միւզայէտ թարիխլերի պատէ-հու պիլտիրիլէճէք իսէ տէ, կէրէք թօքտէն վէ կէրէք բարչա բարչա ալ-մաղա թալիպ օլան զէվաթըն՝ Այսա-թէֆանօստա, Բուսիա օրտուսու մը-քէզինտէ պուլունան էրքեանը հար-պկէ մէճլիսինէ թահրիրէն միւրաճա-աթ իթմէլերի լազըմ կէլէճէյի իլան օլունուր։

—

Սահիպ իմթիազ
Ղնտոն Պազանան

ՄԱՔՊԱՆԱՑԸ Ց. ԴԱՎԱՅԵԱՆ
Պթանպօլտա Ֆիտրթիի խանը Ն 26

ՍԱՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

ԼՕՆՏՐԱ 13 Ազոսթ.

Ինկիլ. էհամը Ինկ. Լիր.	94	13|16
Օսմ. էհամը աչըլտը	13	1|2
» » գաբանտը	13	1|2
1865 իսթիգրազը	18	3|4
1869 »	17	5|8
1871 »	50	1/4
1872 »	25	
1873 »	15	5|8
Օսմանլը պանդասը	10	1 4
Ռուսիա իսթիգրազը	85	3|8
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25	35

ԲԱՐԻՍ 13 Ազոսթ.

Ֆրանս. էհ. 3 0/0 Ֆր.	76–32	1|2
» » 5	110	45
Օսմ. էհամը աչըլտը	13 13	62 1/2
» » գաբանտը	13 13	82 1|2
1865 իսթիգրազը Ֆր.	93–75	
1869 »	90–	
1873 »	80–	
Օսմանլը պանդասը	510–	
Ռումէլի չըմէնտրֆէրի	59–25	
Իթալիա էհամը	74–30	
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վատէ	25–20	

ՎԻԷՆՆԱ 13 Ազոսթ.

Աֆիօ Ֆիօր.	100–35	
Ռումէլի չըմէնտրֆէրի	27–20	

ԴԱՎԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էհ. ուս. տիւն ազչ. գաբ.	15–11	
Պու սապահ 3 օգոստ. աչ.	–	
Իսթիգ. 65 (Մութօն) 6 % Ֆ.	91	
» 65 » 6 % Ֆ	91	
» 69 (Բինար) 6	85	
» 72(Պոնտիթրէզօր) Լ.	26	
» 73 6 % Ֆ	80	
Ռումէլի չըմէնտրֆէր 3	57	
Ագճէ ֆայիզի %	10	

ՊԱՆԳԱ ԱԳՕՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	5-22
Ստամպօլ պանդասը	5-30
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-10
Թրամվայ	1-50

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ.տան	Ղշ. Ֆր.	
Պէեազ մէճիտիյէ ֆարգը		106-20
Մէթալիք »		120–
Պագըր »		176–
Գայմէ »		291–
Ինկիլիզ լիրասը		109- 7
Ֆրանսզզ ալթունու		87-13
Բօլ		89-14
Գրիմից ալթունու		51–